
Felles løsning for legemiddelsøknader i sykehusene

FRA FAGMILJØENE

TORMOD KARLSEN BJÅNES

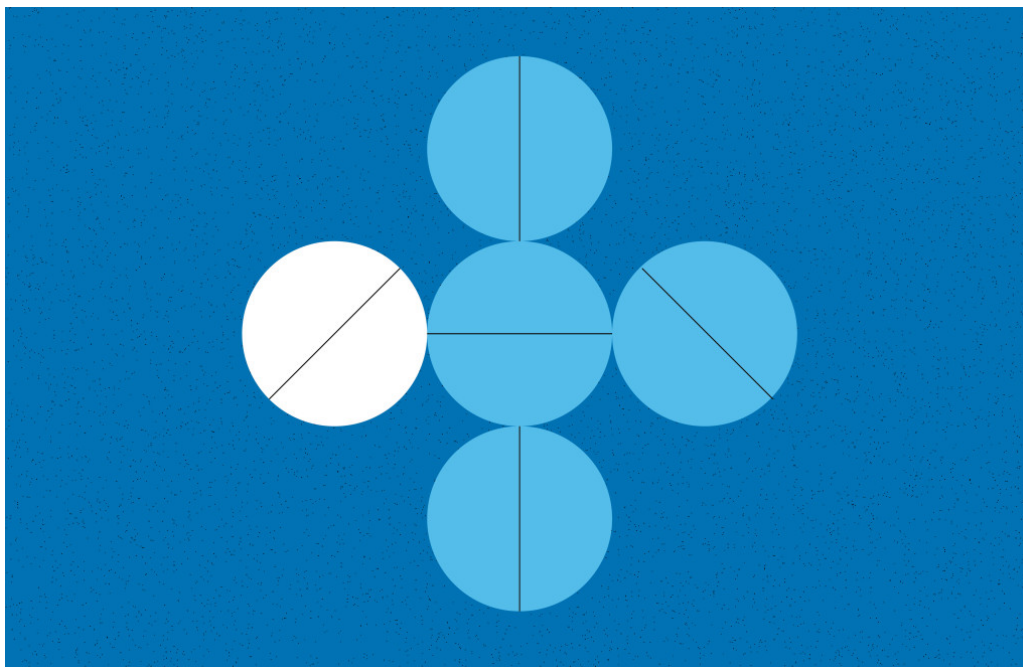
tkab@ihelse.net

Tormod Karlsen Bjånes er ph.d., spesialist i klinisk farmakologi, overlege ved Avdeling for medisinsk biokjemi og farmakologi, Haukeland universitetssjukehus og førsteamanuensis ved Klinisk Institutt 2, Universitetet i Bergen. Han er prosjektleder for utviklingen av legemiddelsoknader.no. Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

JANNICKE SLETTLI WATHNE

Jannicke Slettli Wathne er ph.d., MSc, Clin.Pharm, farmasøyt og spesialrådgiver ved Forsknings- og utviklingsavdelingen, Haukeland universitetssjukehus. Hun er prosjektleder for utviklingen av legemiddelsoknader.no. Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Utforming, vurdering og oppfølging av søknader om legemiddelbehandling til pasienter i norske sykehus får nå et løft gjennom en ny nettløsning.

Illustrasjon: Tidsskriftet

Det fins ulike søknadsordninger som sykehusleger kan benytte for å få vurdert om pasienter kan behandles med legemidler som foreløpig ikke er innført på nasjonalt nivå. I 2022 ble det laget en oversiktlig fremstilling av de ulike søknadsordningene som var gjeldende på det tidspunktet [\(1\)](#). I april 2025 ble også Tilgangsordningen for klinisk eksepsjonelle enkeltpasienter lansert [\(2\)](#).

Søknadsordningene har frem til nå vært praktisert manuelt per e-post innad i og mellom helseforetakene. Behovet for en felles løsning som ivaretar personvernet, øker kvaliteten på søknadene og gir oversikt over praksis på området, har vært fremhevet både i de regionale helseforetakenes rapport om Nye metoder i 2023 [\(3\)](#) og i prioriteringsmeldingen fra april 2025 [\(4\)](#).

Legemiddelsoknader.no

Nettløsningen legemiddelsoknader.no er et nylansert felles system for å støtte søknads- og vurderingsprosessene i norske sykehus. Løsningen benytter digitale skjema og inkluderer kunnskapsstøtte både for søker (behandlernde lege), avdelings-/klinikkledere, fagdirektører og deres rådgivere. Strukturert registrering av data gir grunnlag for samhandling og oversikt over praksis, både innad i og mellom helseforetakene som benytter løsningen. Integrasjoner mot Forskrivnings- og ekspedisjonsstøtte (FEST), Finnkode.no og Felleskatalogen bidrar også til å bygge kvalitet og konsistens i innholdet.

Brukere logger på løsningen med HelseID fra en PC innenfor helsenettet. Alle sensitive data fra søknadene er tilgangsstyrt, basert på brukerrolle [\(5\)](#) og tjenstlig behov.

Løsningen er utviklet av Helse Bergen og Helse Vest IKT i samarbeid, med støtte fra Legeforeningens fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet, Helse Bergens såkornmidler, Helse Vests innovasjonsmidler og de regionale helseforetakene i fellesskap.

Legemiddelsoknader.no er nå tatt i bruk ved sykehusene i Helse Vest og vil bli gjort tilgjengelig for alle regioner i løpet av 2025. Dette inkluderer også Nye metoder og interregionale vurderinger knyttet til Tilgangsordningen.

Videre utviklingsplan inkluderer bl.a. integrasjon mot forskrivningssystemene for e-resept og ønske om etablering av et helseregister. Registeret vil kunne inneha forløpsdata og dermed bidra til kunnskapsgenerering i tråd med anbefaling i Helsedirektoratets veileder for utprøvende behandling (6). Dette kan bli en viktig kilde til forskning på pasientgrupper og behandlinger der tradisjonelle kliniske studier er mangelvare.

LITTERATUR

1. Brustugun OT. Slik kan man få tilgang til legemidler uten vedtak i Beslutningsforum. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.21.0886. [PubMed][CrossRef]
2. Nye metoder. Tilgangsordningen. <https://www.nyemetoder.no/om-systemet/tilgangsordningen> Lest 7.10.2025.
3. De regionale helseforetakene. Unntaksordningen i system for Nye metoder. Rapport fra de regionale helseforetakene. <https://www.nyemetoder.no/4a47f0/siteassets/documents/administrativt-brukes-kun-av-sekretariatet/rapport-fra-de-regionale-helseforetak-om-unntaksordningen-innenfor-nye-metoder.pdf> Lest 7.10.2025.
4. Helse- og omsorgsdepartementet. Meld. St. 21 (2024-2025). Helse for alle - Rettferdig prioritering i vår felles helsetjeneste. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-21-20242025/id3096827> Lest 7.10.2025.
5. Legemiddelsoknader.no. Brukerveiledning. <https://legemiddelsoknader.no/userguide> Lest 7.10.2025.
6. Helsedirektoratet. Utprøvende behandling - nasjonale prinsipper. <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/utprovende-behandling> Lest 7.10.2025.

Publisert: 10. november 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0599
Mottatt 7.10.2025, første revisjon innsendt 21.10.2025, godkjent 22.10.2025.
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. september 2026.